

Analisi Matematikoa

Ariketa ebatziak

Irati Puyadena Jauregi

2017ko abenduaren 15a

Aurkibidea

1	Ariketa ebatziak	1
1.1	Zenbaki arruntak eta osoak	1
1.2	Zenbaki konplexuak	2
2	Ariketa ebatziak	3
2.1	Topologia	3
3	Ariketa ebatziak	5
3.1	Segidak $\mathbb{R}$ multzoan	5
4	Ariketa ebatziak	6
4.1	Serieak $\mathbb{R}$ multzoan	6

1 Gaia

Ariketa ebatziak

1.1 Zenbaki arruntak eta osoak

1.9 Froga ezazu, indukzioa erabiliz, $n^3 - n$ zenbakia beti dela 3ren multiploa.

Froga.

$$n = 1 \text{ denean, } 1^3 - 1 = 0 \Rightarrow 3k = 0 \Rightarrow k = 0$$

$$n = 2 \text{ denean, } 2^3 - 2 = 8 - 2 = 6 \Rightarrow 3k = 6 \Rightarrow k = 2$$

Demagun, $n^3 - n = 3k$ dela, frogatu behar dugu $(n+1)^3 - (n+1) = 3l$, $l \in \mathbb{Z}$

$$(n+1)^3 - (n+1) = n^3 + 3n^2 + 3n + 1 - n - 1 = \underbrace{n^3 - n}_{IH} + 3n^2 + 3n = \underbrace{3k}_{IH} + 3n^2 + 3n =$$

$$3(k + n^2 + n) = 3l, \text{ } k \text{ eta } n \in \mathbb{Z} \text{ direnez, } l \in \mathbb{Z}$$

Hortaz, frogatuta geratzen da $n^3 - n$ zenbakia beti dela 3-ren multiploa.

1.2 Zenbaki konplexuak

16.10 Irudika ezazu planoan erlazio hau betetzen duen zenbaki konplexuen multzoa:

$$|z + i| \leq 3$$

Ebazpena.

$z = x + yi$ bada, orduan, $z + i = x + yi + i = x + (y + 1)i$ izango da.

Orain, $z + i$ -ren modulua kalkulatu dugu.

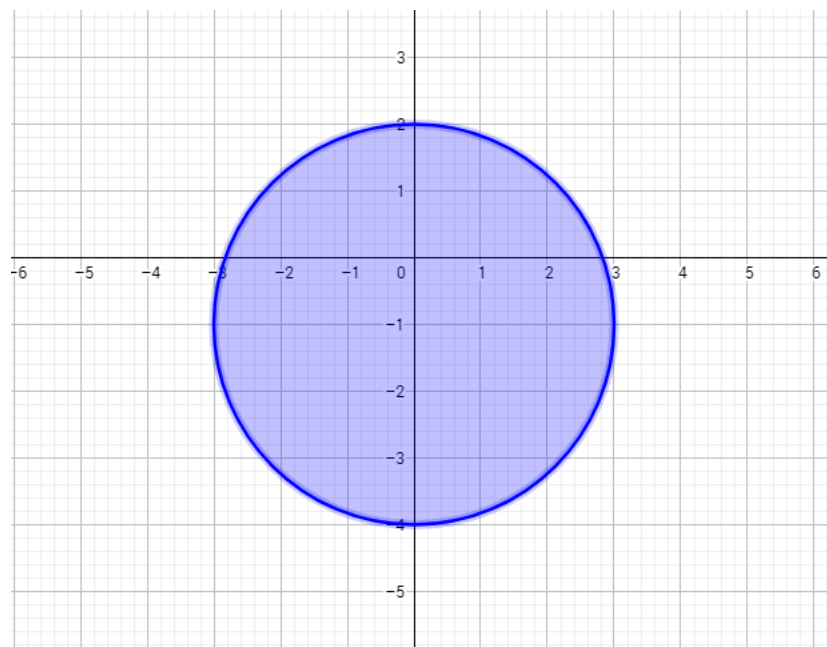
$$|z + i| = \sqrt{x^2 + (y + 1)^2} = \sqrt{x^2 + y^2 + 2y + 1}$$

$$\sqrt{x^2 + y^2 + 2y + 1} \leq 3$$

$$x^2 + y^2 + 2y + 1 \leq 9 \Rightarrow x^2 + y^2 \leq 8 - 2y$$

Hortaz, zirkunferentzia bat da. Bere zentroa $(0, -1)$ puntua da eta erradioa 3.

Hau da bere grafikoa:

Zirkunferentziaren marrako eta barneko puntuek betetzen dute ekuazioa, horiek baitira zentrotik 3 edo distantzia txikiagora dauden puntuak.

2 Gaia

Ariketa ebatziak

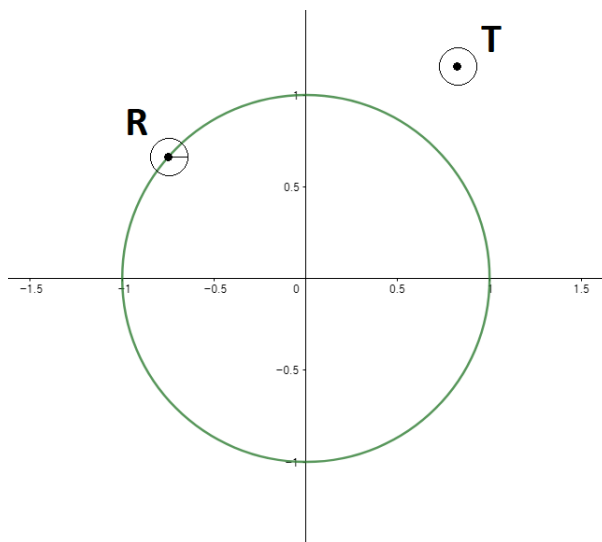
2.1 Topologia

10.3 Irudika ezazu $\mathbb{R}^2$ espazioaren azpimultzo hau, eta esan ezazu irekia, itxia edo bordinatua den:

$$C = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 / x^2 + y^2 = 1\}$$

Ebazpena.

Gure ekuazioa zirkunferentzia batena da, zentroa (0,0) eta erradioa 1 izanik.

Hasteko, Cren barneko puntuak aztertuko ditugu.

$$\forall x \in C \quad \forall \varepsilon > 0$$

C multzoaren barneko edozein puntu hartuta, R adibidez, bere inguruko puntu guztiak ez daude Cren barnean.

$$B(R, \varepsilon) \cap C \neq \emptyset, \text{ adibidez } R \in C.$$

$$B(R, \varepsilon) \cap C^c \neq \emptyset, \text{ adibidez, bolaren barruan eta R-ren eskuinaldean dauden puntuak.}$$

Hortaz, $\overset{\circ}{C} = \emptyset \Rightarrow$ Ondorioz, $C \subseteq \partial(C)$ da.

Orain, Cren osagarriaren puntuak aztertuko ditugu, adibidez, T puntua.

$$\forall T \in C^c \quad \varepsilon_o = \frac{1}{2} \min \{d(T, y) / \forall y \in C\}$$

$$B(T, \varepsilon_o) \cap C = \emptyset$$

Hori T puntuarekin betetzen den moduan, Cren osagarriaren beste puntu guztiekin beteko da. Hortik ondorengoa ondoriozta dezakegu: $\text{ext}(C) = C^c$

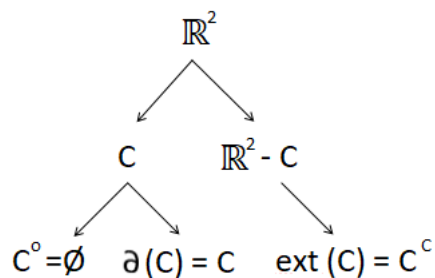
Cren osagarriaren puntu guztiak kanpo puntuak direnez, ez dira muga puntuak, hortaz, muga puntu guztiak Cren barneko puntuak dira, hots: $\partial(C) = C$

Guzti hau kontuan izanik, azpimultzoa zein motatakoa den jakiteko, teoriarituko gara.

Azpimultzoa irekia da $C = \overset{\circ}{C}$ bada.

Azpimultzo itxia da $C = \overset{\circ}{C} \cup \partial(C)$ bada.

Gure kasuan, bigarren baldintza betetzen da, baina ez lehenengoa. Hortaz, C azpimultzoa itxia da, baina ez irekia.

Horrez gain, esan daiteke C azpimultzoa bornatua dela, honakoa betetzen delako:

$$C \in ((0, 0), 2)$$

3 Gaia

Ariketa ebatziak

3.1 Segidak $\mathbb{R}$ multzoan

4.15 Kalkula ezazu segida honen limitea:

$$\frac{n^3 + 4n + 2}{3n^2 + 7}$$

Ebazpena.

Polinomioen arteko zatiduraren limitea aplikatuko dugu; honela dio:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_k n^k + a_{k-1} n^{k-1} + \dots + a_1 n + a_0}{b_l n^l + b_{l-1} n^{l-1} + \dots + b_1 n + b_0}$$

Zenbakitzaileko eta izendatzaileko maila handieneko gaiak konparatu behar dira.

$k > l$ denean, segidaren limitea ∞ da.

$k = l$ denean, segidaren limitea $\frac{a_k}{b_l}$ da.

$k < l$ denean, segidaren limitea 0 da.

Kasu honetan, $k = 3$ eta $l = 2$ izango lirateke.

$k > l$ betetzen denez, gure limitea ∞ da.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^3 + 4n + 2}{3n^2 + 7} = \infty$$

4 Gaia

Ariketa ebatziak

4.1 Serieak $\mathbb{R}$ multzoan

4.37 Determina ezazu gai orokor hau duen seriearen izaera:

$$1 + \frac{1}{1.001} + \frac{1}{2.001} + \frac{1}{3.001} + \dots$$

Ebazpena.

Seriea honako adierazpenarekin ordezkatu daiteke:

$$\sum_n \frac{1}{1000(n-1)+1}, \text{ } n\text{-ren lehen balio posiblea } 1 \text{ izanik.}$$

Gai positiboko seriea da, $\forall n \geq n_o \quad a_n > 0$ betetzen delako.

Esku artean dugun seriea, $\sum_n \frac{1}{n}$ seriearen antzekoa da.

$\sum_n \frac{1}{n}$ serieak ez du Cauchy-ren irizpidea betetzen. Hau da, serie harmonikoaren batura partzialen $\{S_n\}$ segida ez da konbergentea; ondorioz, $\sum_n \frac{1}{n}$ seriea ez da konbergentea.

Konbergentea ez denez, aukera posible bakarra dibergentea izatea da.

$\sum_n \frac{1}{n}$ serie harmoniko dibergentea denez, $\sum_n \frac{1}{1000(n-1)+1}$ seriea ere harmoniko dibergentea izango da.